

WŁADZE ■ KONTAKTY

Biuro KUP OIIB, 85-030 Bydgoszcz,
ul. B. Rumińskiego 6 (Dom Technika),
tel. (52) 366 70 50, fax 366 70 59,
e-mail: kup@piib.org.pl
www.kup.piib.org.pl

Biuro Izby pracuje w godzinach:

Pon. 7⁰⁰-15⁰⁰
Wt. 9⁰⁰-17⁰⁰
Śr. 8⁰⁰-16⁰⁰
Czw. 7⁰⁰-15⁰⁰
Pt. 7⁰⁰-15⁰⁰

Przejęcia interesantów w godzinach:

Wt. 10⁰⁰-17⁰⁰
Śr. 10⁰⁰-16⁰⁰
Czw. 8⁰⁰-14⁰⁰

Punkty Informacyjne Izby:

86-300 **Grudziądz**, ul. J. Piłsudskiego 20,
tel. (56) 46 101 70, fax 46 288 44

88-100 **Inowrocław**, ul. Orłowska 48,
tel./fax (52) 357 46 66

87-100 **Toruń**, ul. Piemikarska 6,
tel. (56) 56 662-90-77, tel./fax 56 6629073

87-800 **Włocławek**, Pl. Wolności 1,
tel./fax (54) 232 62 50

Punkt konsultacyjny Izby:

87-300 **Brodnica**, ul. Ogrodowa 12,
tel. (56) 49 410 90

Dziury członków władz:

Przewodniczący Rady
– poniedziałek, godz. 14⁰⁰-15⁰⁰

Zastępca Przewodniczącego Rady
– poniedziałek, godz. 14⁰⁰-15⁰⁰

Przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej
– środa, godz. 15⁰⁰-16⁰⁰

Sekretarz Komisji Kwalifikacyjnej
– wtorek, godz. 15⁰⁰-17⁰⁰

Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego
– wtorek, godz. 15⁰⁰-16⁰⁰

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
– środa, godz. 14⁰⁰-16⁰⁰

Sekretarz Rady
– środa, godz. 15⁰⁰-17⁰⁰

Skarbnik Rady
– co drugi wtorek, godz. 15⁰⁰-17⁰⁰

W siedzibie Izby i w punktach informacyjnych dostępne są do wglądu materiały dotyczące umów FIDIC oraz zeszyty „Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych” wydane przez Instytut Techniki Budowlanej. W biurze Izby można korzystać z komputerowego Serwisu Budowlanego oraz norm budowlanych.

II Kujawsko-Pomorskie Forum Budownictwa

Kujawsko-pomorskie: harmonia i ład czy anarchia i chaos?

Zaległości cywilizacyjne i trudności okresu transformacji sprawiły, że musimy przywracać ład przestrzenny w Polsce – wskazywali zgodnie prelegenci II Kujawsko-Pomorskiego Forum Budownictwa, które odbyło się 10 maja na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy.

■ **Wicemarszałek województwa Zbigniew Ostrowski: niezbędny jest ład prawny wokół ładu przestrzennego. Z lewej przewodniczący obradom prof. dr hab. inż. Adam Podhorecki**

Fot. P. Gajdowski

Tegoroczne II Kujawsko-Pomorskie Forum Budownictwa, zorganizowane wspólnie z V Międzynarodową Konferencją Mostową im. Rudolfa Modrzejewskiego „Mosty – Tradycja i Nowoczesność” w murach bydgoskiego UTP, przebiegło pod hasłem „Ład przestrzenny województwa kujawsko-pomorskiego”. Zorganizowane przez KUP OIIB przy wsparciu Wojewody i Marszałka Województwa obrady odbyły się już w odświeżonej, monograficznej formule, a poprowadził je - tak jak poprzednio - prof. dr hab. inż. Adam Podhorecki, przewodniczący Rady Okręgowej KUP OIIB i zarazem dziekan Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska UTP. Wśród gości, którzy przybyli na tegoroczną edycję Forum Budownictwa, znaleźli się: wicemarszałek województwa kujawsko-pomorskiego Zbigniew Ostrowski, pełnomocnik marszałka do spraw ładu przestrzennego Zbigniew Wajer, dyrektor Wydziału Infrastruktury i Rozwoju Urzędu Wojewódzkiego Zygmunt Borkowski (także jako reprezentant

województwa Mikołaja Bogdanowicza), zastępca prezydenta Bydgoszczy Mirosław Kozłowicz, szefowa Okręgowej Inspekcji Pracy Małgorzata Porażyńska, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego Zbigniew Sulik, zastępca dyrektora do spraw zarządzania drogami i mostami w bydgoskim oddziale Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Przemysław Antoniak, dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Bydgoszczy Anna Rembowicz-Dziekiowska, Architekt Miasta Torunia Adam Popielewski, Architekt Miejski we Włocławku Jolanta Stańczak, przedstawiciele zaprzyjaźnionych Izb: wiceprzewodniczący Zachodniopomorskiej OIIB Jan Bobkiewicz i członkowie Śląskiej Rady OIIB Roman Karwowski i Tadeusz Sopata, prezes Pomorsko-Kujawskiej Izby Budownictwa Józef Gramza, przewodnicząca bydgoskiego oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa prof. Jadwiga Bizon-Górecka. Obecni byli również członkowie naszej Izby:

dokończenie na str. 2. ▶

▶ **dokończenie ze str. 1.**

wiceprzewodniczący Okręgowej Rady Andrzej Myśliwiec, przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Jacek Kołodziej, dyrektor Biura Renata Staszak. Powitano też Marka Gotowskiego, prezesa zarządu Firmy „Gotowski” Budownictwo Komunikacyjne i Przemysłowe Sp. z o.o..

Jak przywrócić ład przestrzenny?

W poświęconej problemom polskiej przestrzeni książce „Wanna z kolumnadą” reportażysta Filip Springer wspomina, że kilka lat temu jeden z urzędników ówczesnego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego napisał w swoim raporcie, że w kwestii ładu przestrzennego mamy do czynienia z „brakiem ładu pojęciowego”.

Definicji ładu przestrzennego jest rzeczywiście kilka. W Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (2003) to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne”. Według przyjętej w 2011 r. Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK 2030) „ład przestrzenny wyraża zarówno funkcjonalność, logikę, czytelność i jasność struktur przestrzennych, jak i zharmonizowanie z przyrodą, wysoką użyteczność i efektywność we wszystkich skalach: od lokalnej do krajowej”. W definicji Polskiej Polityki Architektonicznej ładu przestrzenny to „stan organizacji przestrzeni spełniający wymogi jakości życia społecznego, kultury, ekonomii i zrównoważonego środowiska”.

Urbaniści i architekci zaś mówią, że obowiązująca definicja jest zupełnie inna: ład przestrzenny to coś, o czym wielu słyszało, ale w Polsce nikt tego jeszcze nie widział. Dlaczego tak się dzieje? Próbowali na to pytanie odpowiedzieć prelegenci Forum.

Znaczące, że w KPZK 2030, czyli najważniejszym obecnie dokumencie strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju, „przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego” jest jednym z sześciu głównych celów rozwojowych. Zwrócił na to uwagę w wystąpieniu otwierającym obrady prof. Adam Podhorecki, podkreślając, że ład przestrzenny bezpośrednio wpływa na jakość życia mieszkańców. Niestety nasze województwo nie

ma się czym chwalić – nie wyróżniamy się pozytywnie na tle kraju. Symptomy braku ładu przestrzennego są tu aż nadto widoczne: niekorzystne zmiany w strukturze użytkowania gruntów, rozproszenie zabudowy w obszarach miejskich, chaos w formach zabudowy, zabudowywanie terenów otwartych i tych nienadających się pod budowę, suburbanizacja, czyli rozlewanie się miast, rozbudowa przedmieść bez perspektyw na powstanie w nich infrastruktury, a jednocześnie wyludnienie centrów miast... Można długo wymieniać.

Paradoksalnie to działania legislacyjne ułatwiające obywatelom inwestowanie przyczyniły się w dużym stopniu do obecnego chaosu budowlanego. Jak temu zaradzić, by dbałość o ład przestrzenny nie przekreślała swobody inwestycji?

Mówił o tym dyrektor Wydziału Infrastruktury i Rozwoju Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy Zygmunt Borkowski. Do 2003 r. przepisy prawa opóźniały lub wręcz uniemożliwiały realizację strategicznych inwestycji infrastrukturalnych. Dopiero perspektywa rozdysponowania dotacji unijnych wymusiła na ustawodawcy rozwiązanie wielu problemów na drodze specjalnych aktów prawnych. Głównym celem kolejnych specustaw było właśnie przyspieszenie tempa przygotowań i realizacji inwestycji publicznych w infrastrukturę (np. sieć drogową, telekomunikacyjną, energetyczną, gazową), które warunkują dynamikę rozwoju regionalnego. Najważniejszą dla regionu inwestycją będzie w najbliższych latach budowa drogi ekspresowej S5, która docelowo połączy cztery aglomeracje: Gdańsk, Poznań, Bydgoszcz i Wrocław. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego budowa tej priorytetowej w ogólnokrajowych planach drogi podzielona będzie na siedem równoległe realizowanych odcinków o łącznej długości ok. 128 km. Budowa S5 wymusza kolejne inwestycje w regionie, szczególnie drogowe: zrewidowanie i skomunikowanie z planowaną S5 i autostradą A1 obecnej sieci dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Borkowski podkreślał, że w obliczu tak dynamicznego rozwoju zachowanie ładu przestrzennego stało się głównym celem zagospodarowania przestrzennego na wszystkich poziomach planowania, od krajowego do gminnego. Nowoczesna polityka rozwoju oznacza też racjonalizację pro-

cesów przestrzennych uwarunkowanych historycznie i kulturowo – a więc musimy nie tylko dbać o ład w kontekście aktualnych inwestycji, ale porządkować przestrzeń już zepsutą.

„Każda przestrzeń dąży do wypełnienia” – tak brzmi prawo Lewisa-Mogridge’a, zapożyczone co prawda z teorii transportu, ale z powodzeniem stosowane także w gospodarce przestrzennej. Dr Leszek Kozłowski (UMK) pokazał, jak to wygląda w praktyce: według danych Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej na terenach budowlanych w uchwalonych planach miejscowych można by osiedlić 77 mln osób (inne dane - w uchwalonych studiach uwarunkowań - mówią o 316 mln!). Dodajmy, że planami miejscowymi objęto ok. 25% powierzchni Polski. Marnowanie przestrzeni wynika ze specyficznie polskiej koncepcji organizacji przestrzeni: formalnie obowiązuje podejście planowe, a de facto rządzi wolny rynek i liberalne podejście do przestrzeni. Niedoskonałości realizacji zapisów ustawy o planowaniu przestrzennym sprawiają, że gminom nie opłaca się budować obiektów użyteczności publicznej, więc przestrzeń kształtują nie decydenci, tylko inwestorzy na zasadach swobodnej konkurencji. Ład przestrzenny jest stanem nietrwałym, a najważniejszym czynnikiem jego kształtowania jest dziś świadomość społeczna – dopóki nie zmieni się system prawny kształtowania przestrzeni (niezbędna jest reforma spekulacyjnego rynku nieruchomości), należy położyć nacisk na edukację i aktywizację lokalnych społeczności. Powszechne przekonanie, że prostą pochodną prawa własności jest prawo do dowolnej zabudowy działki oraz ułomna legislacja, pozbawiona narzędzi kontroli jakości projektowanej architektury i ochrony obywateli przed działaniami szkodliwymi społecznie, prowadzą do anarchii. Polityczną odpowiedzialność za to ponoszą również władze centralne – i co gorsza, często podejmują nieprzemyślane działania tylko pogłębiające obecne problemy. Na szczęście w ostatnim czasie dostaliśmy kilka dokumentów celnie wskazujących kierunki działań w zakresie kształtowania ładu przestrzennego: Polską Politykę Architektoniczną, Krajową Politykę Miejską,

Przestrzeń Życia Polaków, wspomnianą wyżej KPZK 2030 (a niedługo także Kodeks Urbanistyczno-Budowlany).

Kujawsko-pomorskie innowacje

Prace nad KPZK 2030 obserwował Zbigniew Ostrowski, wicemarszałek województwa kujawsko-pomorskiego. Mówił, że już po przyjęciu programu przez rząd był świadkiem prac w Sejmie nad innymi aktami prawnymi, które zupełnie rozmijały się z założeniami KPZK 2030 – to pokazuje, jak istotny jest ład prawny wokół ładu przestrzennego. Na tym polu jesteśmy zresztą pionierami: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego zrealizował innowacyjny System Informacji Przestrzennej (<http://kujawskopomorskie.e-mapa.net>), który ma stać się standardem dla innych samorządów. Użytkownik portalu – od zainteresowanego inwestycjami klienta po urzędnika, który aktualizuje dane przestrzenne – uzyskuje dostęp do wielu warstw przestrzennych regionu: dróg, budynków, działek, zabytków, detali ukształtowania terenu, wszystko w kontekście planowanych inwestycji. Wraz z planowaną Cyfrową Geodezyjną Mapą Zasadniczą stanowić będą zintegrowane narzędzie do działań w zakresie ładu przestrzennego. Ministerstwo Cyfryzacji ustanowiło SIP systemem referencyjnym dla pozostałych województw. Ostrowski wspominał też o batalii, jaką toczy województwo o przybliżenie terminu realizacji inwestycji kluczowej dla kształtowania ładu przestrzennego w regionie: wielokrotnie odkładany plan regulacji Wisły, czyli budowa przeprawy mostowej i zapory (z elektrownią wodną) w Siarzewie koło Ciechocinka budzi wciąż kontrowersje nie tylko wśród ekologów – chodzi głównie o pieniądze.

Realizacja zapory poniżej Włocławka stanowi zresztą jeden z elementów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 (SRW). Znalazły się w niej także zagadnienia ładu przestrzennego (w największym stopniu weszły w zakres celu strategicznego „Sprawne zarządzanie”), które przedstawił Zbigniew Wajer, pełnomocnik marszałka do spraw ładu przestrzennego z Departamentu Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim. Kształtowanie ładu nie jest stricte celem SRW, ale ustalenia związane

z racjonalnym gospodarowaniem przestrzenią mają znaczenie także dla niego. Dużo miejsca w SRW poświęcono kształtowaniu mentalności społeczeństwa, co sprzyja postawom prośrodowiskowym i ochronie ładu przestrzennego.

Samorząd a ład

Co może samorząd województwa? Choć istnieją pewne – dość słabe – relacje instrumentów wojewódzkich z instrumentami planistycznymi jednostek samorządu terytorialnego na terenie województwa, to brak jest prawnych instrumentów realnego oddziaływania na przestrzeń w zakresie zarządzania, koordynacji i zintegrowanego nadzoru. Urząd Marszałkowski podejmuje inicjatywy służące budowie polityki ładu przestrzennego: w 2013 r. powołano Zespół Ekspertki ds. Polityki Przestrzennej przy Konwencji Marszałków (w trakcie przewodnictwa naszego województwa), a rok później powołano Zespół ds. Ładu Przestrzennego, którego celem jest stworzenie „narzędzi służących przywracaniu, kształtowaniu i utrwalaniu ładu przestrzennego w województwie zgodnie z zasadami harmonijnego i zrównoważonego rozwoju, określonymi w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+”. Promowanie dobrych praktyk w planowaniu przestrzennym, projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym to np. konkursy architektoniczne, zwłaszcza przy realizacji obiektów finansowanych ze środków publicznych.

Chociaż kompetencje samorządu województwa są tu ograniczone, inicjatywy zmierzających do harmonijnego rozwoju regionu w myśl zapisów KPZK 2030 podejmuje się sporo. Praktyczne narzędzie pomagające kształtować ład przestrzenny zaprezentował dr Marcin Gorączko z Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska UTP. Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50000 integruje informacje rozproszone dotąd w różnych instytucjach i przedstawia stan i warunki obiegu wody w powiązaniu ze środowiskiem przyrodniczym, przepuszczalność gruntów, głębokość występowania pierwszego poziomu wód podziemnych oraz rozmieszczenie zjawisk hydrograficznych, z uwzględnieniem obiektów

gospodarki wodnej. Przydaje się w rozwiązywaniu takich zagadnień społeczno-gospodarczych jak: zaopatrzenie w wodę, projektowanie lokalizacji osiedli, inwestycji przemysłowych, hydroenergetycznych i wodno-melioracyjnych, opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego, zabezpieczenie przed powodzią lub jej skutkami itp. Mapa nie jest jeszcze skończona, ale nasze województwo jest w niej w pełni ujęte. Inicjatorem i głównym konsultantem projektu jest prof. Alfred Kaniecki z Zakładu Hydrologii i Gospodarki Wodnej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego Zbigniew Sulik przedstawił ostatnie zmiany w ustawie Prawo budowlane (wprowadzone 20 lutego 2015 r.). Chodzi o uproszczenie i skrócenie procedur w Prawie budowlanym (szczególnie dotyczących budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych), ograniczenie katalogu obiektów budowlanych, które wymagać będą wydania pozwolenia na użytkowanie, rozszerzenie uprawnień dla inwestorów, a także o eliminację wątpliwości, jakie pojawiły się przy stosowaniu ustawy. Podsumował też działalność Inspektoratu w 2015 r.: podjęto 7600 działań inspekcyjno-kontrolnych, wydano 5040 decyzji i postanowień (w tym 1875 pozwoleń na użytkowanie i 218 nakazów rozbiórki).

Przemysław Mentkowski z Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego zajął się realizacją projektów infrastrukturalnych finansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w kontekście adaptacji zmian klimatu. Założenia RPO WK-P jako instrumentu wspierania ładu przestrzennego oparto na wytycznych Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 i Umowie partnerstwa 2014-2020 między Polską i Komisją Europejską, która określa, na co przeznaczone będą środki w perspektywie finansowej 2014-2020. Oznacza to wymóg przestrzegania zasad polityki przestrzennej, polegającej na przywracaniu i utrwalaniu ładu przestrzennego. Przedsięwzięcia infrastrukturalne, które choćby pośrednio mogą prowadzić do procesów sprzecznych z koncepcją zrównoważonego rozwoju, nie będą uzyskiwały wsparcia, a te, które promują ład przestrzenny, będą premio-

▶ **dokończenie ze str. 3.**

wane. W praktyce oznacza to weryfikację projektów przez Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego co do zgodności ze standardami w zakresie kształtowania ładu przestrzennego – w tym także adaptacji do zmian klimatu, ochrony środowiska i oszczędności zasobów.

W ostatnim wystąpieniu Adam Stańczyk, zastępca dyrektora bydgoskiego oddziału Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego, ocenił potencjał rozwojowy terenów przywęzłowych autostrady A1 i projektowanej drogi ekspresowej S5. O ile lokalizacja A1 była znana od wielu lat i samorządy wykorzystały ten czas na przygotowanie miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego „przy A1”, to umiejscowienie drogi ekspresowej S5 (i w jeszcze większym stopniu S10) było wysoce niepewne. Ostrożność samorządów – nikt nie chciał blokować terenów, które ostatecznie nie znajdą się przy drodze - skutkuje wielką liczbą opracowanych planów miejscowych. Obszary przywęzłowe są zawsze atrakcyjne gospodarczo, ale w naszym województwie nie wszędzie tak musi być. Część terenów będzie wykluczona z uwagi na warunki fizyczno-geograficzne, inne ze względu na charakter zagospodarowania i przeznaczenia terenu, niektóre lokalizacje będą miały z kolei znaczne ograniczenia możliwości inwestycji. Przeprowadzono szczegółowe analizy terenów przywęzłowych

wych w promieniu 3 km od węzła – akurat to założenie zaprezentowanego opracowania wzbudziło wśród słuchaczy kontrowersje. Czy 3 km to nie zbyt mało?

Druga edycja Forum Budownictwa znów okazała się użyteczną platformą bezpośredniego kontaktu między członkami Izby i wymiany informacji mocno dotyczących naszej branży. Ład przestrzenny nie jest już tylko postulatem, w obliczu zmian legislacyjnych i wymogów Unii Europejskiej działania zmierzające do harmonizacji przestrzeni stają się koniecznością. Szkoda tylko, że w kwestii ładu przestrzennego wciąż nie ma naturalnej potrzeby społecznej. ■

PIOTR GAJDOWSKI

Miesiąc w Izbie

0 finansach radzono w Bydgoszczy

W dniach 20-21 maja w Bydgoszczy odbyła się narada szkoleniowa skarbników izb okręgowych. Celem spotkania było wypracowanie wspólnych zasad i standardów prowadzenia finansów samorządów izb inżynierów budownictwa oraz zapoznanie się z najnowszymi zmianami w ustawie o rachunkowości. W szkoleniu wzięł udział Skarbnik Izby Krajowej Andrzej Jaworski oraz skarbnicy z izb okręgowych. ■ (JP)

Fot. Archiwum Izby

Zapraszamy na konferencję szkoleniową „Projektowanie oszczędne konstrukcji żelbetowych. Analiza obliczeniowa w poszukiwaniu rezerw”,

którą poprowadzi prof. dr hab. Włodzimierz Starosolski z Politechniki Śląskiej.

Konferencja odbędzie się 9 czerwca 2016 r. na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy, Al. prof. Kaliskiego 7, budynek 2.1, sala A2E (aula).

Początek o godzinie 9.00, zakończenie przewidywane o 15.30.

Zapisy przyjmowane są wyłącznie poprzez stronę internetową www.artmediatechnics.pl

Aktualności

Informator Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
ul. B. Rumińskiego 6, 85 - 030 Bydgoszcz, tel. (52) 366 70 50, e-mail: kup@piib.org.pl

Redakcja: Piotr Gajdowski. Skład i grafika: PZITS Grafika, tel. (56) 662 90 77, fax (56) 662 90 73. Druk: Drukarnia Tinta